



**A Sopron Bank Zrt. tájékoztatója a
Hitelintézetek nyilvánosságra hozatali
követelményének teljesítéséről szóló
234/2007. Korm. rendeletben
előírt szabályok alapján**

TARTALOMJEGYZÉK

1.	<i>A Sopron Bank kockázati stratégiája</i>	2
2.	<i>A Sopron Bank kockázatpolitikai irányelvei</i>	3
3.	<i>Az összbanki kockázatkezelés szervezete és jelentési rendszerei</i>	4
4.	<i>A lényeges kockázatok típusainak bemutatása</i>	8
6.	<i>A prudenciális szabályok alkalmazása</i>	12
7.	<i>Szavatoló tőke</i>	12
8.	<i>A belső tőkemegfelelés értékelési folyamata (Internal Capital Adequacy Assessment Process-ICAAP)</i>	14
9.	<i>Sztenderd módszer</i>	25
10.	<i>Hitelezésikockázat-mérséklés</i>	28
11.	<i>Kereskedési könyv</i>	32
12.	<i>A kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók</i>	32
13.	<i>Értékpapírosítás és a partnerkockázat kezelése</i>	32

A Hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. Törvény előírása szerint a hitelintézeteknek szabályzatban kell meghatározniuk a kockázatvállalás folyamatát és módszereit, beleértve a kapcsolódó döntési jogköröket, illetve feladat elhatárolásokat, valamint a kockázatkezelési tevékenységre vonatkozó ellenőrzési követelményeket. A Bank ennek megfelelően, illetve a Bázel II. alapelveivel összhangban alakította ki belső szabályzatait, melynek fő elveit jelen dokumentum tartalmazza, bemutatja a Hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX. 4.) Korm. rendelet alapján a Bank kockázatkezelésére és kockázati kitettségére vonatkozó egyéb információkat.

1. A Sopron Bank kockázati stratégiája

A kockázatkezelés elsődleges célkitűzése a Bank összes kockázatának (hitel-, piaci-, likviditási kockázatok, működési és egyéb kockázatok) azonosítása, számszerűsítése, valamint kezelése. A Sopron Bank Zrt. a kockázatviselő-kapacitása figyelembe vétele mellett tudatosan vállalja a stratégiai üzleti tevékenységéből eredő kockázatokat.

Az összbanki szintű elsődleges kockázatpolitikai cél a Bank kockázatviselő-kapacitásának folyamatos növelése és annak hosszú távú biztosítása a lényeges kockázattípusokat átfogó kockázatkezelési rendszer segítségével. A Bank kockázatéhsége a stratégiai üzleti területek kockázataihoz és a kockázatok fedezésére rendelkezésre álló tőkéhez igazodik.

Az aktuális kockázati profil elemzése alapján a Bank messze legjelentősebb kockázati tényezője a hitelkockázat. Ezen túlmenően a piaci kockázatok – főként a deviza kockázat és a kamat kockázat – , valamint a működési kockázatok relevánsak. A Bank üzletpolitikája és stratégiai üzletágai alapján (vállalati üzletág, lakossági üzletág, treasury) tartósan a fenti kockázati portfólió lesz jellemző a Bankra, ezért - az arányosság elvének megfelelően - a fenti kockázatok kapják a legnagyobb súlyt a kockázatkezelési rendszerben.

A kockázatok fedezésére rendelkezésre álló tőke a tervezési folyamat keretében, az üzleti- és hozamcélokkal összhangban kerül felosztásra az egyes kockázattípusok között úgy, hogy a Bank biztonsági tartalékot is képezzen a nem számszerűsíthető kockázatok, valamint a stresszhelyzetekben esetlegesen felmerülő többletkockázatok fedezetére.

Sopron Bank kockázati profilja:

KOCKÁZAT			JELENTŐSSÉG	I. PILLÉR LEFEDI?	KEZELÉS			
kategória	fajta	alfajta			többlet tőke pillér 2- ben	limitrend szer	stressz tesztek, forgató könyv elemzés	kock. megelőzés
Hitel kockázatok	Nemteljesítési kockázat		jelentős	igen			✓*	ügyfél és ügylet értékelés, monitoring
	Migrációs kockázat		jelentős	igen				ügyfél és ügylet értékelés, monitoring
	Hitel-szpred kockázat		közepes	nem				
	Halmazódási kockázat		közepes	nem		✓		
	Koncentrációs kockázat		közepes	nem		✓		
	Reziduális kockázat		közepes	részben				fedezetekre vonatkozó szabályozás
	Ország kockázat		jelentéktelen	nem	✓	✓		
Piaci kockázatok	Kamatláb kockázatok	Újraárazási k.	közepes	nem	✓	✓	✓	fedezési technikák
		Hozamgörbe k.	kicsi	nem		✓	✓	fedezési technikák
		Bázis k.	jelentéktelen	nem				árazási elvek, fedezési technikák
		Opciók k.	jelentéktelen	nem				díjpolitika
	Devizaárfolyam kockázat		közepes	igen	✓	✓	✓	fedezési technikák
	Részvényárfolyam-kockázat		jelentéktelen	nem	✓	✓		fedezési technikák
	Egyéb árfolyamkockázatok		jelentéktelen	nem	✓	✓		fedezési technikák
Likviditási kockázat	Lejárati		közepes	nem		✓		
	Lehívási		jelentéktelen	nem			hímv- és kamatláb kockázat kezelés	
	Refinanszírozási kockázat		jelentéktelen	nem				
	Piaci likviditási kockázat		kicsi	nem				
Működési kockázat			közepes	igen				
Részesezési kockázat			jelentéktelen	nem			közvetlen irányítás	
Egyéb kockázatok	Stratégiai kockázat		közepes	nem				
	Hímv kockázat		közepes	nem	✓			
	Saját tőke kockázat		jelentéktelen	nem				

* alkalmilag

2. A Sopron Bank kockázatpolitikai irányelvei

A Bank kockázatkezelése az alábbi alapelveken nyugszik:

- Kötelező megfelelni a jogszabályi előírásoknak és egyéb külső normáknak.
- A Bank kockázatait átfogóan, aktívan kell kezelni. A Bank meglévő eszközeit (tőke és munkaerő) a kockázat/hozam arányt optimalizálva kell felhasználni.
- A Bank kockázatviselő-kapacitását folyamatosan növelni kell, és azt hosszú távon biztosítani kell a Basel II – 2. pillér „A tőke-megfelelőség belső értékelési folyamata” irányelv előírásainak megfelelően.
- A kockázatkezelési eljárásoknak arányosnak kell lenniük a kockázatok nagyságával és összetettségével. Folyamatosan törekedni kell a módszerek továbbfejlesztésére és finomítására.
- Egymással, valamint harmadik féllel –pl. ügyfelekkel, tulajdonosokkal, hitelezőkkel ill. egyéb üzleti partnerekkel- szemben a munkatársaknak a bizalom kiépítésére kell törekedniük. A Bank kockázati kultúráját a fokozott kockázaterzékenység irányába kell terelni és a munkatársakkal meg kell ismertetni a Bank kockázatokra vonatkozó elveit, politikáját és a kockázatkezelésre vonatkozó, megnövekedett követelményeket.

- Nem köthető olyan ügylet, amelyet a hatáskörrel bíró kockázatkezelési szervezeti egység kifejezetten ellenez, kivéve, ha az ügyletet az Igazgatóság *minden tagja írásban* jóváhagyja.
- A kockázatkezelés szervezeti felépítése és irányítási rendszere
 - szétválasztja az értékesítési funkciót az ellenőrzési és kockázatkezelési funkcióktól, valamint
 - az összes döntési szinten biztosítja a hatásköri- és érdek-összeütközések elkerülését.
- A kockázatkezelés alapelveit Kockázati Kézikönyvben kell rögzíteni, biztosítva az összbanki kockázatkezelés átfogó szabályozását. A Kockázati Kézikönyv naprakészességét rendszeresen ellenőrizni kell, és szükség esetén módosítani.
- A Bank kockázati helyzetéről rendszeresen jelentést kell készíteni az Igazgatóság ill. az egyéb döntéshozó testületek részére.
- A Bank kockázati profilját összefoglalóan ún. kockázatviselőkapacitás-számításban kell bemutatni, amelyet rendszeresen az Igazgatóság rendelkezésére kell bocsátani. A kockázatok mérését a rendelkezésre álló kockázatmérési eszközökkel kell végezni, de azokat folyamatosan fejleszteni és finomítani kell.
- Az eredménytervvel rendelkező üzleti területekre rendszeresen kockázat-hozam számítást kell végezni.
- A kockázatkezelés egyik fontos eszköze a limitrendszer, amelynek való megfelelést folyamatosan ellenőrizni kell. A limiteket az Igazgatóság évente felülvizsgálja, és határozatát tájékoztatásul bemutatja a Felügyelő Bizottságnak. A limitek túllépéséről az Igazgatóságot haladéktalanul tájékoztatni kell.
- Az új termékeket a hatáskörrel rendelkező szervezeti egység(ek)kel előzetesen engedélyeztetni kell. Terméknek minősülnek az ügyfeleknek kínált termékeken túl (pl. hiteltermékek, betéti termékek) a treasury által saját számlára alkalmazott instrumentumok (pl. új típusú derivatívumok, új típusú értékpapírokba való befektetés), valamint az új részesedések megszerzése is. Új üzletág indításából eredő kockázatvállalás csak a hatáskörrel rendelkező szervezeti egység(ek) jóváhagyásával történhet, kivéve, ha az új üzletág indítását a Bank stratégiája már tartalmazza.

3. Az összbanki kockázatkezelés szervezete és jelentési rendszerei

A kockázatkezelés szervezeti rendszere és ügyviteli szabályozása a jogszabályi előírásoknak megfelelően

- szétválasztja az értékesítési funkciót az ellenőrzési és kockázatkezelési funkcióktól, valamint
- az összes döntési szinten biztosítja a hatásköri- és érdek-összeütközések elkerülését.

Az ügyvezetés felelős a megfelelő szervezeti felépítés és ügyviteli szabályozás kialakításáért.

A kockázatkezelési rendszer kétszintű:

- az irányítási szintet az Igazgatóság alkotja, amely dönt kockázati politikáról és az összbanki kockázatkezelési stratégiáról;

- a végrehajtási szinten az egyes kockázatok kezelését meghatározott szervezeti egységek, ill. testületek végzik, amelyek döntési hatásköre az Igazgatóság által meghatározott keretfeltételeken belüli taktikára terjed ki. Az egyes üzleti területek kötelesek végrehajtani az operatív kockázatkezelést végző szervezeti egységek döntéseit.

A kockázatkezelési folyamatba épített ellenőrzési rendszer kiterjed a kockázatkezelési folyamat dokumentálásával kapcsolatos feladatokra, az Igazgatóság támogatására az összbanki kockázatkezelés vonatkozásában, a kockázatmérésre és -limitálásra valamint a limitellenőrzésre, a kockázati jelentési rendszere és a jogszabályi megfelelés biztosítására. Fentiekben felül a belső ellenőrzés biztosítja a kockázatkezelési rendszer független ellenőrzését.

a) Összbanki kockázatok

Az összbanki szintű kockázatkezelést az Igazgatóság közvetlenül irányítja. Az Igazgatóság feladatai:

- az egész bankot átfogó kockázati politika elfogadása,
- döntéshozatal a strukturális és stratégiai kockázatokra vonatkozó kérdésekben,
- a kockázatok-fedezésére-rendelkezésre-álló-tőke allokálása,
- a kockázati limitek meghatározása összbanki szinten,
- kockázatviselő-kapacitás felügyelete és kezelése,
- döntés a limitek túllépése esetén megteendő intézkedésekről.

Az Igazgatóságot a fenti feladatai ellátásában a kockázati kontrolling szakterület támogatja, biztosítva a döntéshozatal szempontjából lényeges információkat a Bank kockázati- és hozamhelyzetéről. A kockázati kontrolling feladata a Bank számára lényeges valamennyi kockázat mérése (kivéve a hitelkockázatot, amely esetén a kockázatmérés a hitelkockázatkezelési szakterület feladata), összegyűjtése, és a kockázatok fedezésére rendelkezésre álló tőkével történő szembeállítás. Az előbb felsorolt információt az ún. „kockázatviselőkapacitás-számítás” foglalja össze, amelyet rendszeresen át kell adni az Igazgatóság részére.

b) Egyedi kockázatok

Az egyedi kockázatok operatív kezelése és ellenőrzése decentralizáltan, a kijelölt szakterületek illetve testületek (Eszköz-Forrás Bizottság ill. Hitel Bizottság) által történik, az Igazgatóság által meghatározott kockázatpolitikai irányelveken és az allokált limitek keretein belül.

A decentralizált kockázatkezelést az egyes kockázattípusok vonatkozásában az alábbi szakterületek végzik:

- A hitelkockázatok kezelését a Hitel Bizottság, a hitelkockázat-kezelési szakterület, valamint behajtási-, csőd- és felszámolási ügyekhez kapcsolódóan a jogi szakterület végzi. A hitelkockázat-kezelés a hitelengedélyezési tevékenység mellett méri, elemzi, ellenőrzi és jelenti a hitelportfólióval kapcsolatos kockázatokat, valamint javaslatot tesz a limitrendszerre.

- A piaci- és likviditási kockázatokat az Eszköz-Forrás Bizottság kezeli. A döntéshozatal szempontjából lényeges információkat a treasury és a kockázati kontrolling szakterület biztosítja az Eszköz-Forrás Bizottság számára. Ezen a kockázati területen a kockázati kontrolling szakterület felelős a kockázatok mérésért, a kockázati jelentésért és a limitellenőrzésért.
- Részesedési kockázat: A Bank részesedéseivel kapcsolatos kockázatokat az Igazgatóság felügyeli és kezeli. Fentiekén felül az Igazgatóság évente beszámol a részesedésekről a Sopron Bank Zrt. Felügyelő Bizottsága részére.
- Működési kockázat: A működési kockázatok kezelése a működési kockázat-kezelő felelősségi körébe tartozik. A káresek rögzítésére adatbázist kell létrehozni, amely alapján értékelni és elemezni kell a Bank számára veszteséget okozó eseményeket. A szakterület feladata a káreseményi adatbázis létrehozása és karbantartása, a veszteséget okozó események elemzése valamint jelentések készítése az Igazgatóság részére.

c) A kockázati kontrolling feladatai

A kockázati kontrolling feladatait a Sopron Bank Zrt. kockázati kontrolling szakterülete látja el, melynek feladata a piaci- és likviditási kockázat-kezelés keretében a kockázatomérés, valamint a limit-ellenőrzés és a jelentéskészítés az Eszköz-Forrás Bizottság számára. A kockázati kontrolling támogatja az összbanki kockázatirányítást is, az alábbi feladatok elvégzésével: egyedi kockázatok gyűjtése, rendszeres jelentéskészítés a kockázati helyzetről összbanki szinten (kockázatviselőkapacitás-számítás formájában), valamint koordinálja a kockázatkezelési tevékenységet az egyes szakszakterületek között.

Fentiekén felül a kockázati kontrolling, mint a belső ellenőrzési rendszer része, felelős az összbanki szintű kockázatkezelési folyamat ellenőrzéséért, valamint a Kockázati Kézikönyv formájában történő szabályozásáért. A Kockázati Kézikönyvet rendszeres időközönként felül kell vizsgálni és szükség esetén aktualizálni.

d) A belső ellenőrzés szerepe

A belső ellenőrzés a teljes kockázatkezelési folyamat fölérendelt, folyamat-független ellenőrző szerveként működik. Feladata az alkalmazott irányítási eszközök arányosságának és megfelelőségének, valamint folyamatos alkalmazásának rendszeres ellenőrzése.

A Belső Ellenőrzés a Felügyelő Bizottság, mint testület irányítása alá tartozó független szervezeti egység. Munkatársai közvetlenül a Felügyelő Bizottsághoz rendelve, irányításukat és szakmai felügyeletüket a Felügyelő Bizottság látja el. A belső ellenőrök feletti munkáltatói jogokat a Vezérigazgató gyakorolja, összhangban a Felügyelő Bizottsággal.

A Belső Ellenőrzés az éves ellenőrzési munkaterv elkészítésekor figyelembe veszi a Bank Igazgatóságának és Felügyelő Bizottságának, ügyvezetőinek írásos javaslatait az egyes területek kockázati súlyának megfelelően, és a Felügyelő Bizottság jóváhagyását követően elvégzi a vizsgálati feladatokat.

Az ellenőrzésekről összefoglaló jelentést készít, mely tartalmazza a vizsgálat célját, az ellenőrzés részletes megállapításait, a javaslatokat és azok prioritási sorrendjét a jelentéshez kapcsolódó Célmegállapodásban, valamint az intézkedések megvalósulásáról szóló megállapításokat. A jelentés a Felügyelő Bizottság, a Bank Igazgatósága és a vizsgálat szervezeti egység részére kerül megküldésre.

A Belső Ellenőrzés a Bank Felügyelő Bizottsága által jóváhagyott Belső Ellenőrzési Szabályzat szerint végzi munkáját, mely tartalmazza a hatáskörét, célját, az ellenőrzés munkatársainak jogait és kötelezettségeit, az ellenőrzés eljárási rendjét. A szabályozás magába foglalja az ellenőrzés folyamatát, a megbízólevél, jelentés felépítését, véglegesítésének és megküldésének szabályait, a jelentéshez kapcsolódó Célmegállapodás formai követelményeit, valamint az irattározást. A szabályzat részét képezi az Ellenőrzés Kézikönyv, amely az egyes területekre vonatkozó ellenőrzési súlypontokat foglalja magába.

A Belső Ellenőrzés feladata a Felügyelő Bizottság ellenőrző tevékenységének, valamint az ügyvezetők, vezetők munkájának támogatása. Vizsgálja a Bank jogszabályoknak, szabályzatoknak való megfelelést, hatékonyságát, a vagyon megóvását, rendszerszemléletű megközelítéssel a belső védelmi vonalakat. A megállapításokkal kapcsolatosan ajánlásokat tesz, nyomon követi az ellenőrzések alapján megtett intézkedések megvalósulását, tanácsadói tevékenység nyújtásával segíti a szervezeti működést.

4. A lényeges kockázatok típusainak bemutatása

- a) **Hitelkockázat**
 - Nemteljesítési kockázat
 - Migrációs kockázat
 - Hitel-Spread kockázat
 - Halmazódási kockázat
 - Koncentrációs kockázat
- b) **Piaci kockázatok (+bázis- és opciós kockázat)**
 - Kamat kockázatok
 - Deviza kockázatok
 - Részvény kockázat
 - Egyéb piaci kockázatok
- c) **Likviditási kockázat**
 - Refinanszírozási kockázat
 - Piaci likviditási kockázat
- d) **Működési kockázat**
- e) **Részesedési kockázat**
- f) **Egyéb kockázatok**
 - Stratégiai kockázat
 - Hírnév kockázat
 - Saját tőke kockázat

a) **Hitelkockázat**

A hitelkockázat a hitelező pénzkölcsön nyújtásával kapcsolatos kockázata, ill. a banki eredmény csökkenésének kockázata egy negatív hitelezési esemény következtében. Negatív hitelezési esemény alatt a a fizetési kötelezettségek nem teljesítését, a hitelfelvevő bonításának megváltozását, illetve a piaci hitel – spread változást értjük. Az átlagos számított hitelezési veszteséget a kockázati felárnak fedeznie kell (sztenderd kockázati felár). Így a hitelkockázat a várható veszteségtől való negatív eltérést jelenti (váratlan veszteség).

- **Nemteljesítési kockázat:**

A nemteljesítés kockázata alatt a fizetési kötelezettségek nem teljes vagy késedelmes teljesítésének kockázatát értjük. A nemteljesítés a hitelező számára a hitelösszeg részbeni vagy teljes veszteséggént történő elkönyveléséhez vezethet.

- **Migrációs kockázat:**

A migrációs kockázat az adós minősítésének romlásából adódó veszteség kockázata.

- **Hitel – Spread kockázat:**

A hitel – spread kockázat az egyes minősítési osztályok piaci hitel – spreadjének (hitelfelárának) ingadozásából adódó kockázatot jelenti. Így egy hitelen a hitelfelvevő változatlan bonítása mellett is realizálható veszteség. A hitel – spread kockázat piaci kockázatként is definiálható, itt azonban szervezeti okokból a hitelkockázatok között említjük.

- *Halmazódási kockázat:*

A halmazódási kockázat alatt a nagykockázat-vállalási kockázatot értjük, egy bank egy ügyfélnek vagy ügyfélcsoportnak kihelyezések halmazódását jelenti. Ez alatt olyan hitelnyújtást, részesedést vagy befektetést értünk, amelynek nagysága a vállalható mértéket meghaladja, és amely így ellentétes a Bank kockázatmegosztásra irányuló alapelveivel.

- *Koncentrációs kockázat:*

A halmazódási kockázathoz hasonlóan a koncentrációs kockázat esetében is, amely egy bank egy adott ágazattal vagy egy adott országgal szembeni kockázata, nem veszik figyelembe a kockázatmegosztás alapelveit. Annak érdekében, hogy a kockázatot egy vállalható szinten lehessen tartani, úgynevezett koncentrációs limiteket kell felállítani (ágazati- és országlimitek).

A hitelkockázat-mérséklés fő elvei alapján a Bank belső szabályzataiban meghatározta az egyes ügyfélminősítési kategóriákhoz, és ezen belül az ügylettípusokhoz alkalmazandó hitelkockázat-mérséklő eszközök körét, valamint mértékét. Ezen belül a fő alapelv, hogy a gyengébb minősítésű adósok esetén a Bank az értékállóbb és könnyebben likvidálható fedezeteket preferálja, valamint a százalékban kifejezve magasabb fedezettségi szintet kell elérni.

b) Piaci kockázatok

A piaci kockázat fogalma azt a veszélyt írja le, hogy a bank veszteséget szenved el a piaci árfolyamok (pl. kamatlábak, deviza-árfolyamok) kedvezőtlen alakulása miatt.

Különösen figyelni kell a bázis- és opciós kockázatokra, mert ezeket a hagyományos kockázatomérés nem mutatja ki.

Báziskockázat alatt két hasonló, de nem azonos pozíció eltérő árfolyam alakulásából eredő kockázatot értjük. Például azonos futamidejű és devizanemű kamat-instrumentumok árfolyama egymástól eltérően változik.

Az opciók értéke elsősorban az alaptermék árfolyamváltozása következtében változik, amelyet a hagyományos kockázatomérés a delta mutató segítségével fejez ki. A fentiekben túl további lényeges kockázatok is kapcsolódnak az opciókhoz, amelyeket a kockázatomérés során külön figyelembe kell venni: a gammán keresztül mért konvexitás hatás az alaptermék árfolyamváltozásának deltára gyakorolt hatását mutatja; a vega mutató az alaptermék volatilitása változásnak opció értékére gyakorolt hatását fejezi ki; a Smile-hatás pedig az opcióárakból visszszámított volatilitás és a leütési ár közötti függvény alakjának változásából ered. A kockázatkezelés során különös figyelemet kell fordítani a termékekben rejlő rejtett opciókra (pl. hitel előtörlesztési lehetőség).

- *Kamatláb kockázatok*

A kamatláb kockázat a piaci kamatláb változásának a bank pénzügyi helyzetére, kamateredményére gyakorolt lehetséges hatása. A kamatkockázat hatása számvitelileg nem kizárólag az esemény bekövetkezésének évében jelentkezik, hanem a további év(ek)re is lehet áthúzódó hatása, amennyiben a bank nem alkalmazza a valós értékelés elvét.

A kamatláb kockázat forrásai, fajtái:

- Újraárazási kockázat (hozamgörbe párhuzamos elmozdulásából eredő kockázat)
- Hozamgörbe kockázat (hozamgörbe alakjának megváltozásából eredő kockázat)
- Báziskockázat (referencia kamatlábak közötti különbség megváltozásából eredő kockázat)
- Opciós kockázat (termékekben rejlő nyílt vagy rejtett opciókból eredő kockázat)

- Újraárazási kockázat akkor keletkezik, ha az eszközök, források és mérleg alatti tételek átárazódás alapján számított átlagos futamideje eltér egymástól, pl. az eszközök hosszú lejáratú, fix kamatozásúak, a források pedig rövid időközönként átárazódnak. Ilyen esetekben a piaci kamatlábak változása jelentős hatással van a bank nettó kamatbevételére, pl. az idézett példában egy jelentős kamatemelés (a hozamgörbe felfelé tolódása) rövid időn belül megjelenik a források költségében, miközben az eszközökön befolyó kamatbevétel még hosszú ideig változatlan mértékű marad. *A kamatkockázaton belül az újraárazódási kockázat jelenti a legnagyobb kockázatot a bankok részére. Az újraárazási kockázat mértékére a Bank limitet szab meg, amelyre tőkét képez.*
- A hozamgörbe kockázat szintén az eszközök, források és mérleg alatti tételek átárazódási szerkezete közötti különbség esetén jelentkezik, még akkor is, ha az átlagos futamidő tekintetében megvalósul az összhang. Pl. ha felerészben rövid, felerészben hosszú lejáratú hitelekkel szemben középlejáratú betétek állnak, akkor a bank ki van téve annak a kockázatnak, hogy a hozamgörbe meredekebbé vagy púposabbá válik.
- Báziskockázat akkor is felmerülhet, ha a fenti két kockázat ellen már védekeztünk, amennyiben az eszköz ill. forrás oldalon eltérő referencia kamatlábaknak vagyunk kitéve. Pl. ha a 3 hónapos BUBOR-hoz kötött forrásokat 3 hónapos diszkont kincstárjegy hozamhoz kötött betétbe helyezzük ki, a bankot veszteség éri, ha a két referencia-kamatláb közötti különbség kedvezőtlen irányban változik.
- Opciós kockázat akkor keletkezik, ha az ügyfélnek jogában áll valamely követelés, kötelezettség vagy mérlegen kívüli eszköz feltételeinek megváltoztatása. A „szóló” opciókon kívül a banki termékekbe beépített rejtett opciók is kockázatot jelentenek - ld. betét feltörése vagy hitel elötörlesztése-, ha termék hosszú lejáratú és fix kamatozású. E kockázatok ellen a Bank úgy védekezik, hogy mind a hitel, mind a betét oldali termékek maximum 1 éven belül átárazódnak. Az esetleges hosszabb átárazódású termékek esetén árazással védekezünk az opciós kockázat ellen.

▪ *Devizakockázatok*

Devizakockázat annak a kockázata, hogy a devizaárfolyamok változása negatívan hat a bank eredményére. Különös tekintettel kell lenni arra, hogy a devizára kötött ügyletek nem csak közvetlenül, hanem közvetetten, devizában keletkező banki nyereség/veszteség révén is okoz(hat)nak deviza nyitott pozíciót.

A devizaeszközök a tőkemegfelelési mutatóra is hatnak, még akkor is, ha a banknak nincs nyitott devizapozíciója. A forint gyengülése ugyanis növeli a devizában denominált eszközök forintban kifejezett értékét, ezzel a bank kockázati kitettségét és viszont. A devizaeszközök tőkemegfelelési mutatóra gyakorolt hatása csak megfelelő rövid forint pozícióval lenne fedezhető, ami viszont esetleges felértékelődés esetén negatívan hat az eredményre, ezért a kockázatot a bank nem fedezi, hanem megfelelő mértékű többlettőkét képez.

- *Részvényárfolyam-kockázatok*

Részvényárfolyam-kockázat annak a kockázata, hogy a részvény árfolyamok változása negatívan hat a bank eredményére.

- *Egyéb árfolyamkockázatok*

Az egyéb árfolyamkockázatok annak kockázatai, hogy a fentiekben fel nem sorolt eszközök árfolyamának változása negatívan hat a bank eredményére.

c) Likviditási kockázat

A likviditási kockázat az egyes időszakok tervezett pénzkifizetési kötelezettségei és pénzbevételei közötti eltérésből ered, amennyiben az előbbi a magasabb. A likviditási rést tovább növelheti, ha a várt bevételek később folynak be (pl. törlesztési késedelem) ill. váratlan kifizetések jelentkeznek (pl. betétfeltörés, finanszírozás visszahívása), ezért fontos a helyes likviditás tervezés és a likvid eszközök szükséges szinten tartása. A likviditási kockázat két fő okból okozhat veszteséget a banknak:

- Refinanszírozási kockázat (strukturális likviditási kockázat): A bank bonitásának romlása miatt a likviditási rések bezárására szolgáló pénzeszközök megszerzése váratlanul magas költségeket okozhat a bank számára akkor is, ha közben a piaci kamatszint nem változik.
- Piaci likviditási kockázat: A pénzügyi eszközök piaca illikviddé válásának veszélye. A bank ez esetben nem, vagy csak jóval az értékük alatt tud az eszközök eladásából likviditást teremteni.

d) Működési kockázat

A bázeli bizottság meghatározása szerint a működési kockázat a

- belső folyamatok,
- munkatársak,
- rendszerek,
- külső események

alkalmatlanságából ill. hibájából eredően bekövetkező veszteség.

A működési kockázatokhoz soroljuk a jogi kockázatokat is.

e) Részesedési kockázat

A Bank az illikvid részesedéseket kockázat szempontjából a hitelkockázatok mintájára kezeli („hitelszerű részesedések”). A részesedési kockázat a hitelkockázat egy külön formája, annak kockázatát jelenti, hogy a hitelszerű részesedéseket le kell írni vagy le kell értékelni a könyv szerinti értékükhöz képest.

A likvid részvények, befektetési jegyek és egyéb részesedést kifejező likvid értékpapírok kockázatai a piaci kockázatok (részvénykockázat) között szerepelnek.

f) Egyéb kockázatok

▪ Stratégiai kockázat

A stratégiai kockázat az ügyvezetés vagy a tulajdonosok stratégiai döntéseiből, a döntések nem megfelelő ill. hiányos végrehajtásából valamint a gazdasági keretfeltételek változásaiból, az azokhoz való alkalmazkodás elmaradásából adódó, az eredményt vagy tőkeellátottságot hátrányosan érintő hatások.

▪ Hírnév kockázat

A befektetőknek, hitelezőknek, munkatársaknak, ügyfeleknek és egyéb érdekelt feleknek a Bank megbízhatóságára, hozzáértésére ill. tisztességességére vonatkozó megítélése romlásának a banküzemre gyakorolt negatív hatása.

▪ Saját tőke kockázat

Annak kockázata, hogy szükség esetén a Bank nem képes biztosítani a kockázatok fedezetéhez szükséges tőkét.

6. A prudenciális szabályok alkalmazása

2009 év végén a számviteli konszolidációba teljes mértékben bevont leányvállalatok az alábbiak voltak:

- SB Immobilien Kft
- SB Center Kft

A számviteli konszolidációba részlegesen bevont leányvállalatok nincsenek.

A tőkekövetelmény számításánál felmerülő eltérés ezen cégekkel kapcsolatban nem volt.

A szavatoló tőkéből levonásra kerülő befektetések valamint egyéb részesedési viszonyban lévő vállalatok nincsenek.

7. Szavatoló tőke

A rendelkezésre álló szavatoló tőke:

Adatok millió forintban

Megnevezés	2009.12.31
KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ SZAVATOLÓ TŐKE ÖSSZESEN	6 615
ALAPVETŐ TŐKE	6 615
ALAPVETŐ TŐKEKÉNT ELISMERT TŐKEELEMÉK	6 785
Befizetett jegyzett tőke	2 060
Tőketartalék	4 725
ALAPVETŐ TŐKEKÉNT ELISMERT TARTALÉKOK	-147
Lekötött tartalék alapvető tőkeként figyelembe vehető része	0
Általános tartalék	33
Eredménytartalék	-435
Könyvvizsgáló által hitelesített mérleg szerinti vagy évközi eredmény, ha pozitív	255
Könyvvizsgáló által hitelesített mérleg szerinti eredmény, ha negatív	0
ÁLTALÁNOS KOCKÁZATI CÉLTARTALÉK a kockázattal súlyozott kitétség értékek összegének 1,25%-áig	0
ALAPVETŐ KÖLCSÖNTŐKE teljes összege	0
EGYÉB LEVONÁSOK AZ ALAPVETŐ TŐKÉBŐL	-23
JÁRULÉKOS TŐKE	0
JÁRULÉKOS TŐKE LIMIT FELETTI RÉSZÉ	0
LEVONÁSOK AZ ALAPVETŐ TŐKÉBŐL ÉS A JÁRULÉKOS TŐKÉBŐL	0
KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ ÖSSZES ALAPVETŐ TŐKE	6 615
KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ ÖSSZES JÁRULÉKOS TŐKE	0
KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ, LEVONÁSOK UTÁNI ÖSSZES ALAPVETŐ ÉS JÁRULÉKOS TŐKE	6 615
PIACI KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FELHASZNÁLHATÓ ÖSSZES KIEGÉSZÍTŐ TŐKE	0

8. A belső tőkemegfelelés értékelési folyamata (Internal Capital Adequacy Assessment Process-ICAAP)

A Bank a belső tőkemegfelelés keretében felmérte kockázatait, besorolta jelentőségüket, ill. meghatározta azok mérésének módját. A releváns kockázatokat üzleti aktivitásunk alapján vizsgáljuk. A belső tőkekövetelmény számításánál az I. pillérben lefedett kockázatokon kívül az 1. pontban bemutatott táblázatban részletezett kockázati típusokat tekintjük relevánsnak.

Ezen kockázati típusok többnyire eltérő súllyal jelennek meg, melyek kezelésére limitrendszert állítottunk fel, illetve stressz tesztek alkalmazunk.

Kockázatok	Pillér 1. minimum szabályozói tőkeszükséglet	ICAAP tőkeszükséglete
	millió Ft	millió Ft
I. pillérben fedezett kockázatok		
Hitel kockázat	3 512	3 512
Működési kockázat	252	252
Piaci kockázat	71	71
<i>Diverzifikációs hatás</i>	0	0
I. pillér összesen	3 835	3 835
I. pillérben nem teljesen fedezett kockázatok		
Reziduális kockázat		0
Értékpapírosítási kockázat		0
Modell kockázat		0
II. pillérben fedezett kockázatok		
Hitelezési kockázat alulbecslése sztenderd módszer esetén		0
Koncentrációs kockázat		0
Nem kereskedési könyv kamatkockázat		112
Likvidációs kockázat		0
Országkockázat		0
Elszámolási (settlement) kockázat		0
Reputációs kockázat		0
Stratégiai kockázat		0
Egyéb materiális kockázatok		500
Devizakockázat PSZAF VAR modell szerinti többlettőke igénye		42
<i>Diverzifikációs hatás</i>		0
II. pillér összesen		654
Vállalatirányítás értékelése alapján tőkeigény-módosítás		0
Tőkekövetelmény/tőkeszükséglet	3 835	4 489
Rendelkezésre álló szavatoló tőke	6 615	6 615
Rejtett tartalék/veszteség		114
Kockázatok fedezésére rendelkezésre álló tőke	6 615	6 729
Szavatoló tőke többlet vagy hiány	2 780	2 240

A belső tőkekövetelmény számítása és értékelése az ún. „kockázatviselő-kapacitás-számítás” keretében zajlik, amely során azt vizsgáljuk, hogy milyen mértékben van lehetőség kockázatok vállalására, mennyire biztosított az összbanki kockázat fedezete. A számításhoz üzleti területenként összegyűjtjük a gazdaságilag szükséges tőkét, és szembeállítjuk a kockázatok fedezésére rendelkezésre álló tőkével. A gazdaságilag szükséges tőkét limitrendszer alapján úgy kell korlátozni, hogy sohasse haladhassa meg a kockázatok fedezésére rendelkezésre álló tőkét. Az egyes kockázatfajtákra vonatkozó limitekről az igazgatóság évente dönt az üzleti tervekről való döntéssel egyidejűleg, *törekedve kockázathozam optimális arányának* kialakítására. A kockázatviselő-kapacitás-számítást a kockázati kontrolling végzi el, és terjeszti az Igazgatóság elé.

A kockázatviselő-kapacitás-számítás az alábbi információkat tartalmazza:

- a kockázatok fedezésére aktuálisan rendelkezésre álló tőkét,
- a kockázat fajták szerinti bontásban a gazdaságilag szükséges tőkét,
- a kockázati limiteknek való megfelelést ill. azok kihasználtsági fokát és
- a kockázatok fedezésére rendelkezésre álló tőke szembeállítását a gazdaságilag szükséges tőkével.

A kockázatviselő-kapacitás-számítás eredményei alapján az igazgatóság dönt a szükséges stratégiai intézkedésekről, köztük a kockázatok fedezésére rendelkezésre álló tőke egyes kockázati kategóriákra történő lebontásáról (összbanki limitek) és a kockázati limitek elérése vagy túllépése esetén megteendő korrekciós intézkedésekről.

a) Kockázatmérés

- *A hitelkockázat mérése*

A hitelkockázat mérésénél kizárólag a szerződő fél nemteljesítésének kockázatát vesszük figyelembe. A kockázat mérését az I. pillérre vonatkozó jogszabályi előírások alapján végezzük, ezt vesszük át a II. pillérben is, a likvidációs módszer szerinti mérőszámként. A koncentrációs kockázatokat és fedezetek értékesítésével kapcsolatos kockázatokat megfelelő limitrendszerekkel korlátozzuk és kezeljük, valamint folyamatos monitoringgal rendszeresen ellenőrizzük.

- *A banki könyv piaci kockázatai*

- Kamat kockázat

A kamat kockázatok azonosításához Gap-elemzést végzünk, a felügyeleti jelentés szerinti kamat-átárazódási mérlegek alapján. A kamat-átárazódási mérlegek kiszámítása a BOSS rendszer segítségével történik, a felügyeleti jelentésre előírt módszer alapján, devizanemenkénti bontásban, negyedévente, a számviteli részleg által. Jelenleg a hozamgörbe 200 bázispontos, kedvezőtlen irányú párhuzamos eltolódása esetén bekövetkező veszteséget állítjuk be tőkeszükségletként a felügyeleti kockázati súlyok alkalmazásával.

- *Értékpapírok piaci kockázata a banki könyvben*

- Nem hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokból és részvényszármazékokból eredő árfolyamkockázata a Banknak nem volt.
- Kamatkockázatok
Az értékpapírok kamat kockázata a kockázatviselő-kapacitás-számításban a banki könyv kamat kockázatai között összevontan szerepel, külön tételként nem mutatjuk ki.

- *A devizakockázat mérése*

A devizakockázat mérőszámaként a PSZÁF VAR modell szerint tőkekövetelményt alkalmazunk.

Fentiek felül érzékenységi elemzés keretében kiszámítjuk +10% és -10%-os árfolyamváltozás eredményre gyakorolt hatását.

▪ *A likviditási kockázat mérése*

A likviditási kockázat mérése, korlátozása és kezelése egyrészt a felügyeleti lejáratok összhang tábla alapján, másrészt a hosszútávú likviditási helyzet monitoringja formájában történik. Fentiek felül stresszvizsgálatok keretében vizsgáljuk a rendkívüli esetek likviditási helyzetre gyakorolt hatását, és intézkedéseket teszünk a likviditási kockázat határok közé szorítására, pl. katasztrófatervek kidolgozásával.

A likviditási-gap elemzéseket a kockázati kontrolling negyedévenként az Eszköz-Forrás Bizottság rendelkezésére bocsátja.

▪ *Működési kockázatok mérése*

Jelenleg nem állnak a Bank rendelkezésére korszerű eljárások vagy eszközök a működési kockázatok mérésére.

A működési kockázatok esetén ezért a Basel II alap-indikátor módszer szerint számítjuk a tőkeszükségletet.

A Bank 2009-ben a működési kockázatra 252 millió Ft tőkekövetelményt határozott meg.

▪ *A részesedési kockázat mérése*

A nem konszolidált stratégiai tőkebefektetések részesedési kockázatát a jogszabályi tőkekövetelménnyel mérjük, azaz

$$\text{tőkekövetelmény} = \text{könyv szerinti érték} \times 100\% \times 8\%.$$

A konszolidált a részesedésekből eredő kockázatot közvetlenül az egyes kockázati kategóriáknál vesszük figyelembe.

- *A kereskedési könyv piaci kockázatai*

A kereskedési könyvben levő állomány az érdeklődés csökkenése következtében és a kockázatok minimalizálása érdekében 2009 végére nullára csökkent, az ügyféligenyeket közvetlenül a piacról elégíti ki a bank.

- b) A kitétségi osztályokra vonatkozóan a Hpt. 76. §-a (1) bekezdésének a.) pontja szerinti kockázati kategóriák tőkekövetelménye, kitétségi osztályok szerinti bontásban:**

Adatok millió Ft-ban

Kitétségi osztály megnevezése	Tőkekövetelmény (millió Ft)
Hitelezési kockázat összesen:	3 513,7
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitétség	20,9
Regionális koránnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitétség	16,8
Közszektorbeli intézmény	0,0
Multilaterális fejlesztési bank	0,0
Nemzetközi szervezet	0,0
Hitelintézetekkel és befektetési vállalkozásokkal szembeni kitétség	9,8
Vállalkozásokkal szembeni kitétség	456,5
Lakossággal szembeni kitétség	1 531,4
Ingatlannal fedezett kitétség	1 103,1
Késedelmes kitétség	245,2
Fedezett kötvény formájában fennálló kitétség	0,0
Kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitétség	0,0
Egyéb tétel	130,2

- c) Az értékvesztések elszámolása és visszairása, a céltartalékok képzése és felhasználása meghatározására szolgáló megközelítések és módszerek:**

Az értékvesztés elszámolása az alábbi minősítési kötelezettség alá tartozó eszközökre, ezen belül is kiemelten az alábbiakra terjed ki:

- Hitelek, kintlévőségek, bankközi ügyletek, fedezetek
- Befektetési célú értékpapírok
- Kereskedési célú értékpapírok
- Egyéb minősítendő tételek

Céltartalékot a 2000. évi C törvény valamint a 250/2000 sz. Kormányrendelet alapján a függő és jövőbeni kötelezettségekre kell képezni.

Az értékvesztés, illetve annak visszairása, vagy a céltartalék-képzés, felszabadítás, illetve felhasználás meghatározásánál alapvetően a várható megtérülést veszi figyelembe a Bank. A várható megtérülés meghatározásánál tekintettel kell lenni a veszteség valószínűségére és nagyságára, a megtérülés valószínűségére, valamint az ügylet minősítési kategóriájára és a befolyó pénzbevételekre vonatkozó számviteli előírásokra.

Peresített követelések, illetve a peres ügyek miatti függő kötelezettségek esetében az értékvesztés elszámolását, az értékvesztés visszairását vagy a céltartalék-képzést, illetve felszabadítást a perösszeg és a pernyerési esélyek figyelembevételével határozza meg a Bank .

Eszköz-eladásnál vagy halasztott fizetéssel eladott eszközök esetében a vevő által érvényesíthető visszkereseti jog miatt a visszkereseti jog miatt fennálló függő kötelezettségre - legfeljebb az eladási ár mértékéig - a Bank céltartalékot képez. Ha a visszkereseti jog érvényesítéséről a vevő lemond, de az eszközértékesítéshez bármilyen hitelintézeti kockázatvállalás tartozik (halasztott fizetés stb.), akkor a kockázatvállalást megtestesítő eszköz értékelésénél mérlegelni kell az eladott eszköz megtérülésének valószínűségét és a fennálló kockázatvállalásból fakadó veszteség valószínűségét és nagyságát. Az eszköz értékelésénél az óvatosság elvének figyelembevételére hangsúlyozottan figyelmet kell fordítani.

A devizában denominált eszközök, illetve a forintban denominált, de devizaként viselkedő eszközök és mérlegen kívüli tételek esetében az értékvesztést illetve és visszairást, illetve az egyedi minősítés szerinti céltartalékokat devizában is nyilván kell tartani. Az ilyen eszközöknél, illetve mérlegen kívüli tételeknél különös óvatossággal kell eljárni az értékelésnél, ha a várható megtérülés devizaneme és az eszköz, illetve mérlegen kívüli tétel devizaneme nem azonos.

d) A számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelezéskockázat-mérséklés figyelembe vétele előtti összege és a kitettségek átlagos értéke kitettségi osztályok szerinti bontásban:

Adatok millió Ft-ban

Kitettségi osztály megnevezése	Összes kitettség érték /hitelezési kockázat mérséklés előtt/	Átlagos kitettség érték
Központi kormányval és központi bankkal szembeni kitettség	6 668	-
Regionális kormányval és helyi önkormányzatokkal szembeni kitettség	217	54,25
Közszektorbeli intézmény	0,0	-
Multilaterális fejlesztési bank	0,0	-
Nemzetközi szervezet	0,0	-
Hitelintézetekkel és befektetési vállalkozásokkal szembeni kitettség	1 406	74,00
Vállalkozásokkal szembeni kitettség	7 436	90,68
Lakossággal szembeni kitettség	28 601	4,02
Ingatlannal fedezett kitettség	36 099	8,73
Késedelmes kitettség	2 675	16,72
Fedezett kötvény formájában fennálló kitettség	0	-
Kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettség	0	-
Egyéb tétel	2 291	-
Összesen	85 393	

* Az átlagos kitettség érték számítása során a központi kormányval szembeni kitettség, valamint az egyéb tételek nem kerültek figyelembe vételre.

e) A kitétségek földrajzi (országokkénti) megoszlása kitétségi osztályonként:

Adatok millió Ft-ban

Kitétségi osztály megnevezése	Magyarország	Ausztria	Anglia	Németország	Románia	Irország	Hollandia	Svédország	Spanyolország	Olaszország	Belgium	Svájc	Szlovákia	Franciaország	Amerikai Egyesült Államok	Végösszeg
Központi kormányal és központi bankkal szembeni kitétség	6 668															6 668
Regionális kormányal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitétség	217															217
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitétség																0
Multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitétség																0
Nemzetközi szervezettel szembeni kitétség																0
Hitelintézetekkel és befektetési vállalkozásokkal szembeni kitétség	197	1 209														1 406
Vállalkozásokkal szembeni kitétség	7 436															7 436
Lakossággal szembeni kitétség	28 418	67	6	58	5	0		20	0	9	9	9	0	0	0	28 601
Ingatlanal fedezett kitétség	35 821	47	22	107	2	15	8	11		28	2		36			36 099
Késedelmes kitétség	2 657	17		1												2 675
Fedezett kötvény formájában fennálló kitétség																0
Kollektív befektetési értékpapírokban fennálló kitétség																0
Egyéb tétel	2 291															2 291
Végösszeg	83 705	1 340	28	166	7	15	8	31	0	37	11	9	36	0	0	85 393

f) A kitétségek gazdasági ágazatbeli megoszlása kitétségi osztályonként:

Adatok millió Ft-ban

Szektor / Kitétségi osztály megnevezése	Központi banknál szembeni kitétség	Regionális kormányal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitétség	Közszektorbeli intézményel szembeni kitétség	Multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitétség	Nemzetközi szervezettel szembeni kitétség	Hitelintézetekkel és befektetési vállalkozásokkal szembeni kitétség	Vállalkozásokkal szembeni kitétség	Lakossággal szembeni kitétség	Ingatlanal fedezett kitétség	Kesedelmes kitétség	Fedezett követény formájában fennálló kitétség	Kollektív befektetési értékpapírokban fennálló kitétség	Egyéb tétel5	Végösszeg
1. Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat								155	50	0				206
3. Feldolgozóipar							838	1 159	798	38				2 832
4. Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légtudományok								22		10				32
5. Vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennykezelésmentesítés								81						81
6. Építőipar							148	1 365	481	15				2 009
7. Kereskedelem, gépjárműgyártás							769	1 738	2 087	48				4 642
8. Szállítás, raktározás							234	105	243	11				593
9. Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás							1 101	1 264	1 076	388				3 829
10. Információ, kommunikáció								26	14					40
11. Pénzügyi, biztosítási tevékenység	5 665					1 406	0	99	100	5				7 274
12. Ingatlanügyletek							4 302	3 374	4 012	952				12 640
13. Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység								70	5					75
14. Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység								37	10					47
15. Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	1 003	25						6						1 034
16. Oktatás								30						30
17. Humán-egészségügyi, szociális ellátás								109	207					316
18. Művészet, szórakoztatás, szabadidő								234	40					274
19. Egyéb szolgáltatás		192					7	839	507	37				1 389
Be nem sorolt							37	17 888	26 469	1 171			2 291	48 048
Végösszeg	6 668	217	0	0	0	1 406	7 436	28 601	36 099	2 675	0	0	2 291	85 393

g) A késedelmes tétel és a hitelminőség-romlást szenvedett kitérttség ágazatbeli megoszlása:

Adatok millió Ft-ban

Szektor	Központi kormány, központi bankkal szembeni kitérttség	Regionális kormányal és helyi önkormányzattal szembeni kitérttség	Közszektorbeli intézményel szembeni kitérttség	Nemzetközi szervezettel szembeni kitérttség	Multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitérttség	Hitelintézetekkel és befektetési vállalkozásokkal szembeni kitérttség	Vállalkozással szembeni kitérttség ⁷	Lakossággal szembeni kitérttség	Ingatlanmal fedezett kitérttség	Késedelmes tétel	Fedezett kötvény formájában fennálló kitérttség	Kollektív befektetési értékpapírral fennálló kitérttség	Egyéb tétel	Végösszeg
1. Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat								15	46					61
3. Feldolgozóipar							765	72	112	38				987
4. Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás										10				10
6. Építőipar								0	12	15				27
7. Kereskedelem, gépjárműgyártás								283	209	48				540
8. Szállítás, raktározás								0		11				11
9. Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás								34	46	388				468
10. Információ, kommunikáció														0
11. Pénzügyi, biztosítási tevékenység										5				5
12. Ingatlanügyletek							285	263	232	952				1 732
13. Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység								13	2					14
19. Egyéb szolgáltatás		185						11	48	37				96
Nem besorolt								1 098	3 065	1 172				5 520
Összesen	0	185	0	0	0	0	1 051	1 788	3 773	2 676	0	0	0	9 472

h) A késedelmes és hitelminőség-romlást szenvedett kitettségek – elszámolt értékvesztéssel, illetve képzett céltartalékkal csökkentve – földrajzi (országokénti) megoszlás szerinti bontásban:

Adatok millió Ft-ban

Ország	Késedelmes és hitelminőség romlást szenvedett kitettségek nettó értéke
Ausztria	17
Magyarország	9 414
Németország	19
Svédország	22
Összesen	9 472

i) Az elszámlolt és visszaírt értékvesztés, illetve képzett és felszabadított céltartalék nemzetgazdasági áganként.

Adatok millió Ft-ban

Nemzetgazdasági ágak	Nyitó állomány 2008.12.31-i értékvesztés	Árfolyam változás	Értékvesztés képzés	Értékvesztés visszairás	Záró állomány 2009.12.31-i értékvesztés
1. Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	5,75	0,16	11,79	5,36	12,34
3. Feldolgozóipar	3,94	-2,68	71,35	0,84	71,76
4. Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	0,00	0,00	0,10	0,00	0,10
6. Építőipar	169,67	-13,19	7,14	121,77	41,85
7. Kereskedelem, gépjárműgyártás	0,00	-1,55	60,22	7,96	50,71
8. Szállítás, raktározás	0,00	-0,19	1,75	0,00	1,57
9. Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	0,00	-0,48	4,66	0,47	3,71
10. Információ, kommunikáció	0,00	-0,07	0,57	0,09	0,41
11. Pénzügyi, biztosítási tevékenység	0,15	0,00	0,01	0,15	0,00
12. Ingatlanügyletek	5,76	-8,91	177,07	13,91	160,00
13. Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	0,01	-0,01	1,86	1,55	0,30
19. Egyéb szolgáltatás	1,38	-1,44	14,04	10,37	3,61
Nem besorolt	91,06	-10,28	622,98	240,68	463,09
Összesen:	277,71	-38,63	973,54	403,16	809,46

j) A kitétségek hátralévő futamidő szerinti csoportosítása kitétségi osztályonként:

Adatok millió Ft-ban

	Lejárt		Éven belüli		1-5 év		5 éven túli		Lejárt nélküli		Végösszeg	
	Lejárt		Éven belüli		1-5 év		5 éven túli		Lejárt nélküli		Végösszeg	
Kitétségi osztályok megnevezése												
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitétség			5 395		820		31		422			6 668
Regionális kormánnyal és helyi önkormányzattal szembeni kitétség	185						25		7			217
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitétség												
Multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitétség												
Nemzetközi szervezetekkel szembeni kitétség												
Hitelintézetekkel és befektetési vállalkozásokkal szembeni kitétség	124		198				979		105			1 406
Vállalkozásokkal szembeni kitétség	0		1 867		1 155		4 404		11			7 437
Lakossággal szembeni kitétség	28		3 380		2 484		22 674		35			28 601
Ingatlanlallal fedezett kitétség	25		2 112		2 622		31 340					36 099
Késedelmes tételek	839		125		171		1 539					2 674
Fedezett kötvény formájában fennálló kitétség												
Kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitétség												
Egyéb tételek									2 291			2 291
Végösszeg	1 201		13 077		7 252		60 992		2 871			85 393

Lejárt kitétségek között a teljes egészében lejárt kitétségek, valamint a felmondott szerződések szerepelnek.

9. Sztenderd módszer

a) A Bank. által a kockázati súlyok meghatározásakor alkalmazott elismert külső hitelminősítő szervezetek:

A Sopron Bank Zrt a kitétségek kockázati súlyainak meghatározásához az alábbi hitelminősítő szervezetek minősítését alkalmazza:

- Standard and Poor's
- Moody's

Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitétség:

Amennyiben az adott központi kormány/központi bank rendelkezik Moody's, vagy S&P hitelminősítésével, akkor a központi kormánnyal/központi bankkal szembeni kitétséghez a Felügyelet által a hitelminősítéshez rendelt kategóriákban meghatározott kockázati súlyokat veszi a Bank figyelembe.

Hitelminősítései besorolás	1	2	3	4	5	6
Moody's (hosszú táv)	Aaa-Aa3	A1-A3	Baa1-Baa3	Ba1-Ba3	B1-B3	Caa1, és alatta
Moody's (rövid táv)	P-1	P-2	P-3	NP	-	-
S & P (hosszú táv)	AAA – AA-	A+ – A-	BBB – BBB-	BB+ – BB-	B+ – B-	CCC+ és alatta
S & P (rövid táv)	A-1 – A-1	A-2	A-3	A-3 alatt	-	-

Hitelminősítései besorolás	1	2	3	4	5	6
Kockázati súly	0%	20%	50%	100%	100%	150%

A Banknak ebben a kitétségi osztályban kizárólag a Magyar Állammal, illetve a Magyar Nemzeti Bankkal szemben áll fenn kitétsége.

A kitétségek kockázati súlyának meghatározásakor a Bank a Hitelezési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről szóló 196/2007. (VII. 30.) Korm. rendelet vonatkozó előírásait figyelembe véve határozza meg.

Hitelintézet vagy befektetési vállalkozással szembeni kitétség:

Amennyiben a hitelintézet vagy befektetési vállalkozás székhelye szerinti központi kormány rendelkezik S&P's vagy Moody's hitelminősítésével, akkor a hitelintézettel vagy befektetési vállalkozásokkal szemben fennálló kitétségek kockázati súlyának megállapításakor a 196/2007. (VII. 30.) Korm. rendelet 9.§-a alapján az adott hitelintézet vagy befektetési vállalkozás székhelye szerinti központi kormány hitelminősítési besorolásához az alábbiakban meghatározott kockázati súlyokat alkalmazza a Bank:

Hitelminősítései besorolás	1	2	3	4	5	6
Moody's (hosszú táv)	Aaa-Aa3	A1-A3	Baa1-Baa3	Ba1-Ba3	B1-B3	Caa1, és alatta
Moody's (rövid táv)	P-1	P-2	P-3	NP	-	-
S & P (hosszú táv)	AAA –AA-	A+ – A-	BBB – BBB-	BB+ – BB-	B+ – B-	CCC+ és alatta
S & P (rövid táv)	A-1 – A-1	A-2	A-3	A-3 alatt	-	-

Hitelminősítései besorolás	1	2	3	4	5	6
Kockázati súly	20%	50%	100%	100%	100%	150%

A Sopron Bank Zrt-nek ebben a kitettségi osztályban magyarországi és ausztriai székhelyű hitelintézetekkel szemben állt fenn kitettsége.

A kitettségek kockázati súlyának meghatározásakor a Bank a Hitelezési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről szóló 196/2007. (VII. 30.) Korm. rendelet vonatkozó előírásait figyelembe véve határozza meg.

Vállalkozásokkal szembeni kitettség

Amennyiben az adott vállalkozás rendelkezik S&P's vagy Moody's hitelminősítésével, akkor a Bank az adott kitettséghez a következő táblázat szerinti kockázati súlyokat lehet alkalmazni:

Hitelminősítései besorolás	1	2	3	4	5	6
Moody's (hosszú táv)	Aaa-Aa3	A1-A3	Baa1-Baa3	Ba1-Ba3	B1-B3	Caa1, és alatta
Moody's (rövid táv)	P-1	P-2	P-3	NP	-	-
S & P (hosszú táv)	AAA –AA-	A+ – A-	BBB – BBB-	BB+ – BB-	B+ – B-	CCC+ és alatta
S & P (rövid táv)	A-1 – A-1	A-2	A-3	A-3 alatt	-	-

Hitelminősítései besorolás	1	2	3	4	5	6
Kockázati súly	20%	50%	100%	100%	150%	150%
Kockázati súly, ha a kitettség tényleges futamideje legfeljebb egy év.	20%	50%	100%	150%	150%	150%

A kitettségek kockázati súlyának meghatározásakor a Bank a Hitelezési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről szóló 196/2007. (VII. 30.) Korm. rendelet vonatkozó előírásait figyelembe véve határozza meg.

b) A kitettség értékek, valamint az egyes hitelminősítési besorolásokhoz tartozó hitelezésikockázat-mérséklési módszerek alkalmazása utáni és a szavatoló tőkéből levont kitettség értékek:

Adatok millió Ft-ban

Kitettségi osztály megnevezése	Összesen
Központi kormányval és központi bankkal szembeni kitettség	7 977
Regionális kormányval és helyi önkormányzattal szembeni kitettség	217
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettség	
Multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitettség	
Nemzetközi szervezetekkel szembeni kitettség	
Hitelintézetekkel és befektetési vállalkozásokkal szembeni kitettség	1 390
Vállalkozásokkal szembeni kitettség	6 130
Lakossággal szembeni kitettség	26 474
Ingatlannal fedezett kitettség	35 935
Késedelmes tételek	2 633
Fedezett kötvény formájában fennálló kitettség	
Kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettség	
Egyéb tételek	2 291
A szavatoló tőkéből levont kitettség	0
Összesen	83 047

10. Hitelezésikockázat-mérés

A Bank sem mérlegen belüli, sem azon kívüli nettósítást nem alkalmazott.

a) Az elismert kockázatok fő típusai:

A Bank a tőkekövetelmény számítása során az alábbi hitelkockázati fedezeteket veszi figyelembe:

- pénzügyi biztosítékok,
- egyéb előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetek,
- előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetek.

Pénzügyi biztosíték (a pénzügyi biztosítékok átfogó módszere alapján):

A kockázattal súlyozott eszközérték számításakor hitelkockázati fedezetként elismerhető a pénzügyi biztosíték, ha tárgya:

- a Banknál óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénz vagy betét;
- az alábbi szervezetek, intézmények által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, amelyet egy elismert külső hitelminősítő szervezet vagy export hitel ügynökség minősített és legalább 4. hitelminősítési besorolású:
 - központi kormány,
 - központi bank,
 - szuverén adómegállapítási jogkörrel, és annak érvényesítéséhez szükséges intézményi háttérrel rendelkező regionális kormány vagy helyi önkormányzat,
 - központi kormány irányítása alá tartozó, központi kormánnyal azonos módon súlyozandó közszektorbeli intézmény,
 - nulla százalékos kockázati súlyozás alá tartozó multilaterális fejlesztési bank
 - EK, IMF, BIS (Nemzetközi Fizetések Bankja);
- az alábbi szervezetek, intézmények által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, amelyet egy elismert külső hitelminősítő szervezet minősített és legalább 3. hitelminősítési besorolású:
 - hitelintézet vagy befektetési vállalkozás,
 - szuverén adómegállapítási jogkörrel nem rendelkező regionális kormány vagy helyi önkormányzat,
 - hitelintézet és befektetési vállalkozással azonos módon súlyozandó közszektorbeli intézmény,
 - nem nulla százalékos kockázati súlyozás alá tartozó multilaterális fejlesztési bank;
- vállalkozás által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, amelyet egy elismert külső hitelminősítő szervezet minősített és legalább 3. hitelminősítési besorolású;
- tőzsdeindexben szereplő részvény vagy átváltoztatható kötvény;
- arany;
- olyan hitelintézet által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő, elismert külső hitelminősítő szervezet által nem minősített értékpapír, amely
 - elismert tőzsdén jegyzett,
 - nem minősül hátrasorolt kötelezettségnek,
 - a kielégítési sorrendben azonos helyen szerepel a hitelintézetnek más olyan hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjával, amely elismert külső hitelminősítő szervezet által minősített és legalább 3. hitelminősítésű besorolású értékpapír,
 - a hitelnyújtó hitelintézet nem rendelkezik olyan információval, amely a 3. hitelminősítési besorolásnál alacsonyabb hitelminősítést indokolna, és

- esetében az értékpapír likviditása (értékesíthetősége, átruházhatósága) megfelelő;
- olyan kollektív befektetési értékpapír, amely az alábbi feltételeknek megfelel:
 - nyilvánosan meghirdetett napi árfolyama van, és
 - amelyhez tartozó kollektív befektetési forma kizárólag az előző pontokban szereplő elismerhető hitelkockázati fedezetbe, valamint fedezeti célú származtatott eszközbe fektet be;
- tőzsde indexben nem szereplő, de elismert tőzsdén jegyzett részvény vagy átváltoztatható kötvény;
- kollektív befektetési értékpapír akkor ismerhető el, ha
 - nyilvánosan meghirdetett napi árfolyama van, és
 - a hozzá tartozó kollektív befektetési forma kizárólag az a.)-g.) valamint az i.) pontban szereplő elismerhető hitelkockázati fedezetbe, valamint fedezeti célú származtatott eszközbe fektethet be;
- a hitelintézet ügyfele által vagy kapcsolt vállalkozása által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír fedezetként nem ismerhető el, kivéve, az ügyfél által kibocsátott fedezett kötvény elismerhető repóügylet pénzügyi biztosítékként, ha a biztosíték értéke és az ügyfél hitelminősítése közötti korreláció nem jelentős.

Egyéb előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet:

A kockázattal súlyozott eszközérték számításakor hitelkockázati fedezetként elismerhető a következő egyéb előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet,

- nem a Sopron Banknál elhelyezett óvadék, vagy letétként elhelyezett készpénz, vagy betét;
- életbiztosítási kötvény vagy szerződés, ha a Sopron Bank javára az életbiztosítási kötvényből vagy a szerződésből eredő követelésre zálogjogot alapítottak;
- nem a Sopron Bank által kibocsátott értékpapír, ha azt a kibocsátó kérésre visszavásárolja.

Előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet:

A kockázattal súlyozott eszközérték számításakor hitelkockázati fedezetként elismerhető garancia vagy kezesség, ha nyújtója:

- központi kormány, központi bank,
- regionális kormány, helyi önkormányzat,
- multilaterális bank,
- nemzetközi szervezet,
- hitelintézet, befektetési vállalkozás,
- hitelintézettel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás
- a Hkr-ben meghatározott követelményeket teljesítő közszektorbeli intézmény,
- valamint vállalkozás (amennyiben rendelkezik a Moody's vagy a S&P's minősítésével, és legalább 2. hitelminősítési besorolású).

b) Fedezetértékelés

A bank hitelezési kockázatának mérséklése érdekében fedezeteket von be az egyes kockázatvállalási ügyletek mögé. Az elfogadható fedezetek körét, azok számviteli szempontból történő elfogadási arányát a fedezetértékelési szabályzat tartalmazza. Az egyes fedezettípusok elfogadhatóságát az alábbi tényezők befolyásolják:

- Az adott fedezettípus értékállósága
- Az adott fedezettípus mobilizálhatósága
- A biztosítékot nyújtó adósminősítése

A fedezetértékelési szabályzat meghatározza ezen felül az egyes adósminősítési kategóriákban elfogadható fedezetek körét, a minimális fedezettség mértékét.

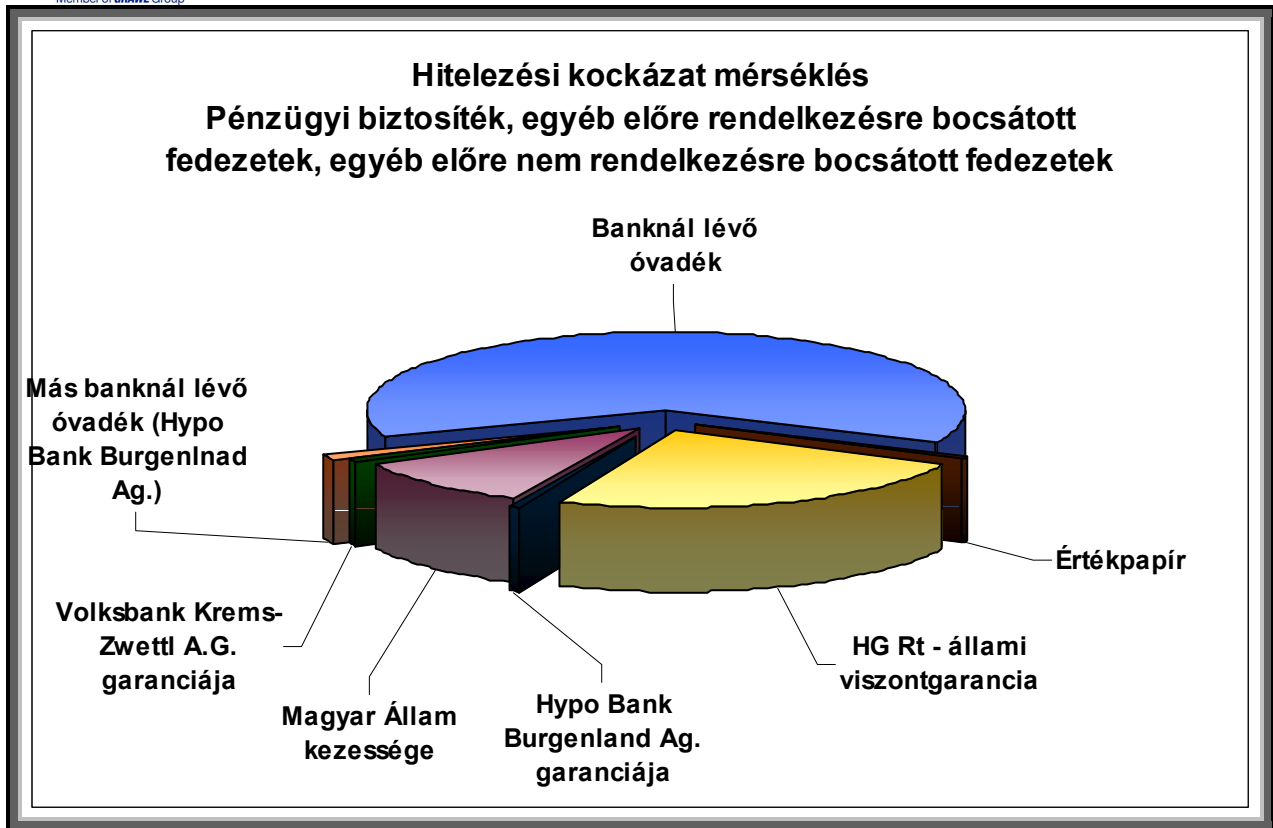
c) A garanciát nyújtók és kezességvállalók hitelminősítési kategóriája:

Kezességet, garanciát nyújtó	Hitelminősítő	Hitelminősítés	Hitelminősítési kategóriája
Magyar Állam	S&P's	Hosszú táv (idegen/hazai deviza): BBB-	3
		Rövid táv (idegen / hazai deviza): A-3	3

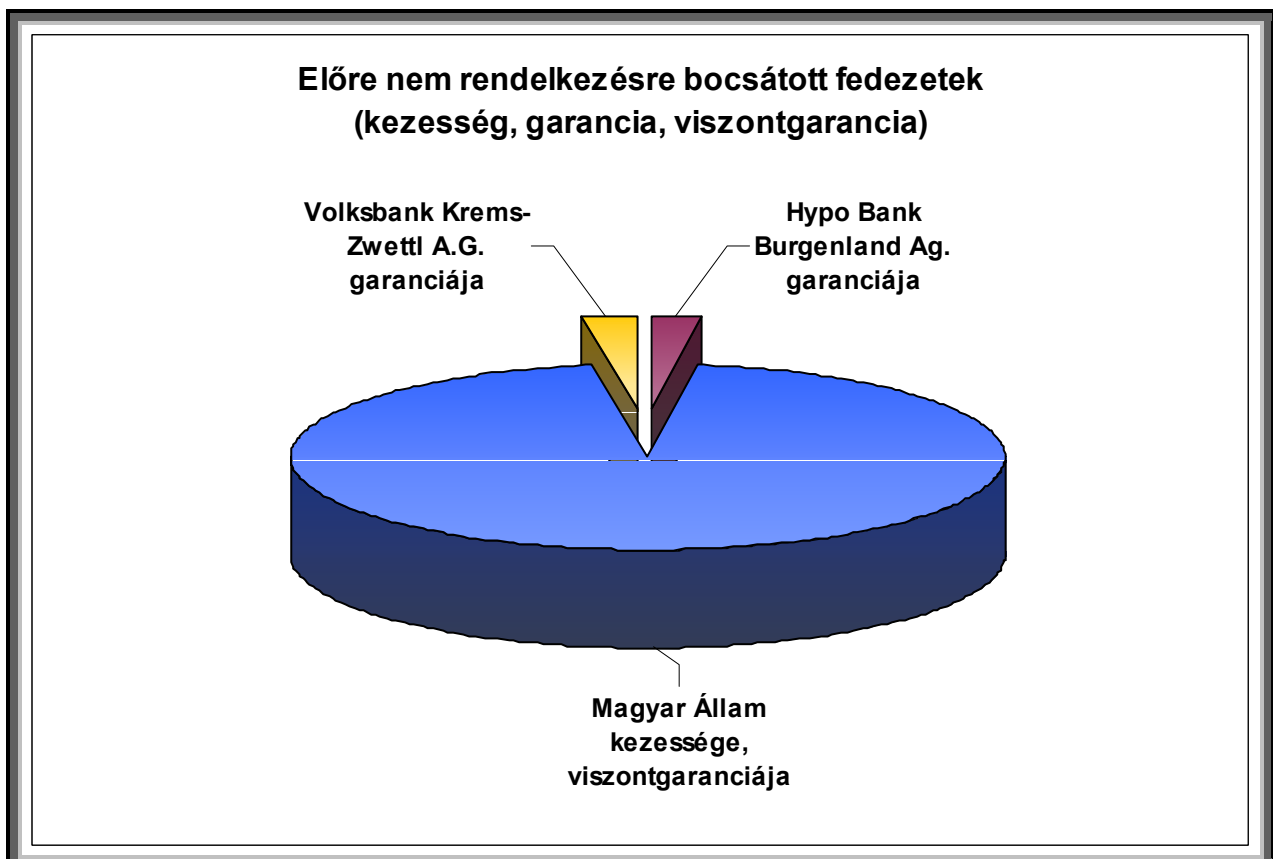
(Hitelintézetek esetében a székhely szerinti központi kormányzat minősítése alapján.)

d) A hitelezésikockázat-mérséklés során felmerülő piaci- vagy hitelezési-kockázat koncentrációkkal kapcsolatos információk:

A Sopron Bank Zrt. 2009.12.31-én fennálló kitétség állományának 4,43%-nál vett figyelembe hitelezésikockázat-mérséklő fedezeteket, melynek több mint fele pénzügyi biztosíték (banknál lévő óvadék).



Az egyéb előre nem rendelkezésre bocsátott hitelezéskockázat-mérséklő tételek közel 95%-ban a Magyar Állam által vállalt készfizető kezessége, viszontgaranciája, melyet jogszabályi háttér indokol.



e) *Az olyan kitettségek – mérlegen belüli és kívüli nettósítás utáni – értéke, amelynek esetében készfizető kezességet, garanciát vagy hitelderivatívát vett a Bank figyelembe:*

Adatok millió Ft-ban

Figyelembe vett készfizető kezesség, garancia, hitelderivatíva	Kitettség értéke
Egyéb előre rendelkezésre bocsátott fedezet	53
Készfizető kezesség, garancia	1345
Hitelderivatíva	0
Összesen:	1 398

f) *Az elismert pénzügyi biztosítékok és más elismert hitelkockázati fedezetek által – a volatilitási korrekciós tényező, valamint a mérlegen belüli nettósítás figyelembevételével számított – fedezett teljes kitettség értéke:*

Adatok millió Ft-ban

Kitettségi osztály	Kitettség értéke	Kockázattal súlyozott kitettség értéke
Hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni kitettség	131	0
Vállalkozásokkal szembeni kitettség	1 299	0
Lakossággal szembeni kitettség	2 173	282
Ingatlannal fedezett kitettség	164	0
Késedelmes tétel	15	1
Összesen:	3 782	283

11. Kereskedési könyv

A bank 2009. január 1-jétől kereskedési könyvet vezet, az induló készlet feltöltése a banki könyvből történő átsorolással valósult meg. A banki forráséhség a tavaszi turbulenciák lecsengése után is megmaradt, így jellemzően a banki betéti kamatok meghaladják a szuverén adósságra fizetett hozamokat. A kereskedési könyvben levő állomány az érdeklődés csökkenése következtében és a kockázatok minimalizálása érdekében 2009 végére nullára csökkent, az ügyféligényeket közvetlenül a piacról elégíti ki a bank.

12. A kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók

Ilyen kitettségekkel a Bank nem rendelkezik.

13. Értékpapírosítás és a partnerkockázat kezelése

Értékpapírosítási ügylete a Banknak nem volt, és származékos partnerkockázattal nem rendelkezik.